

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-viste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Še jedenkrat o javnih napisih v Ljubljani.

Iz Celja. 2. februarja.

(Izv. dop.)

Skoro vsi slovenski časopisi povedali so doslej svoje mnenje o znani razsodbi upravnega sodišča o javnih napisih v Ljubljani. Mnenja so si bila nasprotna. Nekateri so govorili o zmagi, drugi zopet so tožili o neugodnih nasledkih te razsodbe. Nam se zdi, da je bila jedna stran preveč navdušena in druga preveč obupana. Gotovo najbolj zanimivo je vprašanje o javnih napisih mej Slovinci v malem Štajerji. Tu je cela vrsta mest in trgov, ki so kot nemški otoci zapiceni v čisto slovensko okolico. Pri vseh teh bi morali biti napisi dvojezični, če bi se člen XIX. v resnici izvrševal. Iz tega stališča so mnogi pričakovali ugodnega uspeha le, če bi se pritožba Ljubljanskega mesta od upravnega sodišča s sklicevanjem na člen XIX. odbila. Zato so bili iznenadeni z izrekom upravnega sodišča. Toda po krivici. Slovinci v malem Štajerji z izrekom upravnega sodišča v tej zadevi nismo iznenadeni. Saj je ravno teden poprej upravno sodišče pritožbo Celjskih Slovencev v isti zadevi odbilo in se izjavilo nekompetentnim. Naj bi bila razsodba upravnega sodišča v Ljubljanski zadevi kakoršna koli — nikdar ne bi bil že zaradi tega le jeden napis v južni Štajerski postal dvojezičen ali celo slovensk. Saj vemo, kako se je delalo glede napisov ob Savinjski železnici.

Mi smo torej celó nekoliko zadovoljni z imenovano razsodbo. Saj vemo, kako da je. Niti v civilno-pravnih zadevah niso sodniki vedno jedne ter iste misli. Saj vemo, da celo razsodbe plenarnih senatov najvišjega sodišča niso stalne, ampak se po večkrat izpreminjajo. Toliko manj stalnosti zamoremo pričakovati od razsodbe upravnega sodišča. Kajti dasiravno vemo, da sedé v njem izborni in tudi nepristranski pravniki, vendar mora vsak priznati, da na razlaganje naših toliko nejasnih političnih zakonov upliva, ne vsled strankarstva, nego vsled narave stvari same, kolikor toliko zasebno politično prepričanje sodnikovo. Kaj je tukaj pravo? To kar se sodnikom pravo zdi. In kakor se v civilno-pravnih zadevah v zgodovini človeštva menjajo pravni nazori, ker so samo izraz pravnega

mišljenja ljudstva, tako upamo, bode tudi v Avstriji jedenkrat nastopil čas, ko bodejo sodniki drugače interpretirali načela o ravnopravnosti.

Naš program je torej jasen. Mi moramo sami priboriti večino v avtonomnih in neavtonomnih naših korporacijah in potem bomo mi napise delali. Morebiti bode dokaj časa dotlej preteklo, da priborimo večino v teh pomenskutarjenih trgih in mestih na južnem Štajerskem, ali prišel bode vendar. Do takrat pa nas bodo ravno javni napisi v našem razvoju čisto malo motili. V tem imamo svojo tolažbo.

Ljubljana pa ve, kaj ima storiti. Bela naj postane. Brez ozira naj se posluži svoje pravice. In kadar bodejo javni napisi izključno slovenski, tedaj tudi privatni ne bodo mogli polslovenski ali nemški ostati, ampak postali bodo, kar bi že zdavno morali, tudi izključno slovenski. Nepotrební pomisleki, da se bode s tem škodovalo prometu s tujci, so za politične otroke. Koliko tujcev je izgubil Zagreb s tem, da ima svoje hrvatske napise? Ravno narobe! Narod je ponosen na svojo stolico in ob vsaki priliki roma z ljubeznijo trumoma tja. Trgovski promet pa se ni nikdar brigal za jezik. Dajte torej Ljubljani električno razsvetljavo, usušite barje, skrbite za lagodnosti tujcem in polno jih bode imeli. Kajti že danes, ko uživa Ljubljana dobrote vodovoda in ima lepo slovensko gledališče, govori se o njej z neprimerno večjo spoštljivostjo, kakor takrat, ko so jo vladali Laschan et Cie. in delali sedanje nemške napise.

Slovinci izven Kranjske pa potrebujemo čisto slovenskega središča. Vi niti ne čutite v Ljubljani, s kolikim zanimanjem in simpatijo se mej Slovinci na Kranjskem opazuje vsak duševni napredek v Ljubljani n. pr. gledališče, „Glasbena Matica“, pravniško društvo itd. Te svoje vodilne vloge si morajo biti Slovinci v Ljubljani vedno svesti. Ljubljana mora biti krepko kulturno središče slovensko in zato mora res biti na vse strani slovenska!

Leta 1895. bode, če se ne motimo, odprli deželno razstavo, za katero se po naših mislih premalo agituje, odprli bode takrat tudi „Narodni dom“. Bodite prepričani, da bodo iz vse Slovenije vrelí tedaj Slovinci s posebnimi vlaki v Ljubljano. Močna Ljubljana dela vse močne. Glejte, da bode

imeli takrat vsem Slovincem kaj pokazati in da jim bode pokazali tudi po zunanjem licu — slovensko belo Ljubljano!

S e m p e r i d e m.

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja dné 1. februarja 1894.)

(Konec.)

Posl. vitez Langer poroča imenom upravnega odseka o zagradbi levega brega reke Kolpe pri Oailnici in predlaga dotični načrt zakona, ki določuje v glavnih točkah:

§ 1. Zagradba levega brega reke Kolpe pri Oailnici se pod pridržkom, da državni izboljševalni zaklad v zmislu državnega zakona z dne 30. junija 1884, pripomore z petdesetimi odstotki od na 8000 gld. proračunjene potrebščine, tedaj z doneskom 4000 gld., in da se občina Oailnica pri tem udeležuje z doneskom dvajsetih odstotkov, tedaj z 1600 gld., razglasi za podjetje, katero je izvesti iz deželnih sredstev.

§ 3. Ako bi troški podjetja ne dosegli zneska, proračunjenega na 8000 gld., potem pripada to, kar se je prihranilo, državnemu izboljševalnemu zakladu, deželi in občini primerno, po razmerji njih prispevkov.

Načrt zakona se vzprejme brez daljne debate. Posl. Povše poroča imenom upravnega odseka o letnem poročilu deželnega odbora § 3. A deželna kultura.

Posl. Hribar povdarja, da se navzlic sklepom deželnega zbora v deželnem odboru preveč nemškutari, zato je slovenski prevod nemškega koncepta pomanjkljiv. Govori o uravnavi rek in o njih kategorizaciji, ki se še ni izvedla. Izreka željo, da se deželni odbor po strokovnjaku udeleži, ko se bode vršila kategorizacija rek.

Posl. dr. Papež razjasnjuje, zakaj se ne ujemata slovenski in nemški tekst.

Odobre se marg. štev. 1. (hidrografični posel na Kranjskem) št. 2—5. (o zagradbi hudournikov).

Pri poslednjih točkah omenja posl. Hribar velikih škod po hudournikih in nemarnosti okr. glavarja Radovljiškega glede ustanovitve vodnih zadrug; za tako lahkomišljenost in brezbriznost ne najde besede. Okrajni glavar pa stikuje po nezaupnicah, torej mora imeti pač dovolj časa.

LISTEK.

S a m.

(Spisal Boleslav Borut.)

Sam sem, tako sam! V večernem mraku sedim v mracni sobi. Oko se mi je zaprlo, usta molče, misel moja pa blodi okrog.

Pred mano se razteza lepa dvorana; v tej dvorani se vrsti par za parom elegantno oblečenih plesalk in plesalcev, mej njimi pa se sučejo živo oblečene maske. Nad vse to srečno življenje pa zliva brez števila lučij milo svojo svetlobo.

Pač srečni vsi!

V kotu ob peči slonim pa jaz. Roka mi podpira trudno glavo, srce mi nemirno bije, oči pa blišče se iščejo izmej lepih najlepšo, njo, mojo Antonijo.

Spoznal sem jo lahko. Živobojna njena ciganska noša odlikovala se je od drugih. Elegantno in lahko njeno obnašanje ugajalo je vsem, sobesno meni, a živo njeno vedenje spominjalo je na južno kri. In, ko bi me varalo tudi to, ko vran črni lasje in dvoje oči, velikih in črnih, izdalo bi jo. Zatrepetalo pa

mi je srce, ko je priplesala mimo mene, in to mi je bilo dovolj.

Nehala je plesati in sedla na divan. Prisedel sem k nji.

„Antonija“, zaklical sem tiho.

„Oh, Karol, kako si danes otožen, kaj ti je,“ prašala me je mehkim glasom, drobno svoje telo pripognila je k meni in uprla veliko svoje oko v me.

„Kaj mi naj bo?“ dejem tiho.

„Karol,“ začne ona, „pusti to in bodi vesel. Saj te ljubi vse, vse te čista in spoštuje in — ljubim te tudi jaz. Kaj hočeš še več? Nisi li srečen? Veseli se z mano.“

„Ne morem“, dejal sem in gledal v tla.

Hotela je odgovoriti.

V tem je zaigrala godba, plesa željen plesalec mi jo je odvel.

Ostal sem sam

Predno je ples minil, sem odšel.

Srce mi je bilo tako polno in tudi — tako prazno. Česa sem si želel — sam ne vem.

Odprem oči. Tema krog mene, tema zunaj in vihar, vihar tudi v mojih prsih. Čelo mi je vroče in mokro.

Zopet se zamislím.

Cerkev, temna in mrzla. Pred razsvetljeni oltar stopi krasna ženska, zavita v teško svilen obleko, na njeni strani pa stoji postaren gospod.

Poznam jo, oh, moja Antonija.

V temnem kotu sem stal in gledal solznim očesom prizor. Videl sem, kako je stala tam pred najsvetejšim in črne oči upirala v tla. Videl sem, ko je stopil duhovnik pred oltar, videl, kako je dovršil predpisane obrede, a, ko jo je prašal, če hoče postati žena tega meni tujega in sovražnega moža — tega nisem videl, z rokama sem si zakril obraz in ihtel.

„Da“.

Končano je.

O, kako težko se ji je izvilo iz prsi, kako tiho je rekla. Ji li vest ni pustila govoriti glasneje?

Vroče mi je kanilo na roko. Skočim po konci. Roka moja je mokra, mokra od solz.

Stopil sem k oknu. Roka sem sklonil čez prsi in zrl v temno, viharo noč. Hudo mi je bilo pri srci. Zapuščen od vseh! Tako sam!

V trudno glavo se mi je vrinila misel, da bi rad umrl. Človek, kako si slab!

Dež. predsednik baron Hein poudarja velike težave pri ustanovitvi vodnih zadrug, ki so zares zaostale in zagovarja okrajnega glavarja Radovljiskega.

Posl. Luckman pravi, da so ljudje sami krivi, če se vodna zadruga ni ustanovila, sicer pa tudi zagovarja delovanje okr. glavarja.

Posl. Hribar ugovarja, da bi politična oblast imela nalog, nekako popravljati kakor angelj varub mnenje državljanov.

Posl. Žitnik stavlja predlog:

Deželni odboru se naroča, da ob ugodni priliki pošlje inženerja v Doberniče, ki naj preišče vzroke tamošnjih povodenj in izdela načrt, po katerem bi se dalo temu odpomoči. — Se vzprejme.

Dalje se odobre marg. štev. 13—16.

Posl. Lavrenčič omenja, da v 14 letih, odkar je poslanec, se ni dosti zgodilo za uravnavo voda na Vipavskem. Toplo priporoča, naj se v tem oziru kaj stori.

Ostale marg. štev. do 70. o vodnih zadrugah, osuševanju Ljubljanskega barja, pogozdovanju Krasa, preskrbovanju kraških pokrajin s pitno vodo, napravi vodovodov i. t. d. se odobre.

Posl. Hribar omenja nekega drastičnega slučaja, ko je deputacija iz Trnja se oglasila najprej pri njem in potem pri deželnem odborniku dr. Papežu.

Marg. štev. 70—89 govore o raznih narodno-gospodarskih stvareh in so se odobrile brez debate in se zaključijo seja ob 2^{1/4} uri.

Ostale točke dnevnega reda se odlože za prihodnjo sejo, ki bo v četrtek dne 8. t. m.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 3. februarja.

Deželni zbor isterski.

V četrtek bila je jako burna seja. Predsednik je prečital izjavo, zakaj ne razpravlja o slovenskih in hrvatskih predlogih. Poslanec Jenko je interpeliral glede fakta, da vračajo italijanska županstva po Istri slovenske dopise, poslanec Amoroso pa, kako je mogla vlada obečati razprave o predlogih, stavljenih v slovenskem ali hrvatskem jeziku. Posl. Mandić prijavil je na to interpelacijo na deželni odbor, predsednik pa mu je zabil za uho. Vred tega nastala je mej predsednikom in Mandićem rezka kontroverza. Mandić je v zvezi prepovedi čital, predsednik mu je čitanje iz nova prepovedal, a Mandić je protestoval. Pri zakonu o šolskih taksah čital je Spintić predlog, naj se preide na dnevni red. Predsednik je i njemu zabranil govoriti. Ker je manjšina slovesno protestovala, nastal je velik hrup. Laginja je na to govoril italijansko, predsednik pa kričal kakor besen. Laginja je konstatoval, da pod tem predsednikom ni mogoča nobena razprava. Manjšina je silno ploskala, galerija žvižgala. Pri specialni razpravi stavlil je poslanec Volarić več predlogov, katerih pa predsednik ni pustil na razpravo. Volarić je na to izjavil, naj vlada nikar ne misli, da so slovanski poslanci otroci in naj ne izjavlja, da se razpravljajo slovanski predlogi, ko to ni resnica. — Tako viharnih sej je bilo malo v isterskem deželnem zboru.

Cerkvene razmere na Primorskem.

Nedavno tega priobčil je Pulski list „Il Diritto Croato“ pismo v Rimu živečega katoliškega

Zunaj pa je vihar majal drevesa. Mogočna lipa pod mojim oknom je šumela in klanjala svoje veje do tal — a ulomila se ni. Klubovala je viharju, dobro vedoč, da bode zopet sijalo sonce in bode zopet rasla in cvela.

Drevesa ni podrl vihar — in naj bi mene? Ne, ne! Sklonil sem se, povzdignil glavo. Živeti moram! Nisem še dovršil, kar tirja od mene človeštvo.

* * *

Končano je. Živel sem dosti dolgo. Sem li storil dovolj — ne vem; a to vem, da sem storil, kar sem mogel. Sedaj ne morem več. Truplo moje je trhlo in slabo, skoraj bo mrtvo.

Pri meni čuje — Antonija. Bila je preslepljena. A Bog jo je rešil in jaz sem ji odpustil.

Kmalob rešena tudi mene. Na prsih mi leži in joka.

Smili se mi. O, ko bi mogel še živeti, radi nje bi rad.

Ura se je ustavila, zunaj pa tuli vihar. Lipa pod mojim oknom se je postarala in veje se ji suše. Deblo pa ji je postalo trhlo. Bo-li preživela današnji vihar? Teško. Menda bova padla oba, oba najedenkrat.

duhovnika, v katerem se je pripovedovalo, da je papež ostro grajal Poreško-Puljskega škofa zaradi njegovega postopanja proti slovanskim vernikom in njegovega nasprotstva slovanski liturgiji ter specijelno še zato, da je kanoniku Pesanteu dovolil, izdati knjigo zoper slovansko liturgijo v Istri. — To pismo je obudilo veliko senzacijo in v slovanskih krogih na Primorskem veselo pričakovanje. Kanonik Pesante je hitel na to odgovoriti, češ, da vse to ni resnično ter je v dokaz te trditve priobčil pismo, v katerem kardinal Rampolla hvali njegovo knjigo. Rimski dopisnik rečenega lista ni na to molčal. Pravi, da mu obljuba, varovati uradno tajnost, brani povedati vse, kar vé in celo zadevo pojasniti, vzdržuje pa vse svoje prve trditve in pristavlja, da je od kanonika Pesantea priobčeno pismo kardinala Rampolle dvomljive proveniencije. Dopisnik pravi, da je prestopanje Tržaških Slovencev v pravoslavje naredilo v Rimu velik utis in da dobi Tržaški škof v kratkem napotila, kako naj postopa in kaj naj stori. Sploh pa naznanja ta v Vatikanu bivajoči duhovnik dopisnik italijanske narodnosti, da se bodo v ne daljni prihodnosti zgodile na Primorskem nekatere radikalne premembe tako gledé liturgije, kakor tudi v nekem drugem oziru — ako ne zadenejo namere vatikanskih krogov ob nepremagljive diplomatske ovire.

Pravda zoper „Omladino“.

Pri razpravi v četrtek bili so najprej zaslišani nekateri policijski uradniki, ki pa vsi vkupe niso vedeli nič pozitivnega povedati, nego navajali sama domnevanja. Za njimi je bil zaslišan neki Edvard Schmidt kot prič. Ta je bil v preiskavi izpovedal, da pozna zatoženca dr. Rašina in Sokola in da sta ta dva na nekem shodu v Lužah veleizdajsko govorila, pri razpravi v četrtek pa je pač potrdil, da so bili na dotičnem shodu izrečeni neki veleizdajski govori, da pa on dr. Rašina in Sokola osobno ne pozna, in torej ne vé reči, kdo je takrat govoril. Drž. pravdnik je na to predlagal, naj se priča odpelje v preiskovalni zapor, ker ni navzočen preiskovalni sodnik, da bi se mu predstavil. Priča se je popoldne spet oglasila in izjavila, da pozna Rašina in Sokola. Potem je prišel na vrsto višji policijski komisar Olič, ki je vodil preiskavo in proti katerega postopanju in ravnanju so se pritožili zatoženci, očitajoč mu, da je zapisnik svojevoljno sestavljal in vanje upisoval reči, katerih ni bil nihče povedal. Olič se je zavaroval proti očitanjem, da bi bil z zatoženci grdo ravnal ali je silil k neresničnim izpovedim ter da bi bil neresnične reči postavljaj v zapisnik. Priznal je, da se je bil umorjeni Mrva ponudil za konfidenta, pravi pa, da ni bil v službo vzprejet. Denarne premije so dobivali samo tisti, ki so ovadili kakega zamazovalca cesarskih orlov. Po končanem zaslišanju je drž. pravdnik vse tiste zatožence, ki so se proti temu komisarju pritožili ali mu kaj očitali, novič obtožil radi obrekovanja in žaljenja uradne osebe.

Glas mohamedanskih Hrvatov.

Te dni priobčil je „Obzor“ z odtisom na znano izjavo katoliških in mohamedanskih Hrvatov dopis, v katerem mohamedanski Hrvati to izjavo odobravajo ter pravijo: S tem korakom pokazala je naša mladina na visokih šolah, da si ne da vzeti svojega imena. Mohamedanci v okupiranih deželah stojé nepremično na strani zavednih svojih sinov in bodo vedno visoko držali hrvatsko zastavo. Mej deli hrvatskega naroda obstoje, žal, še dandanes neki umetno narejeni zidovi, ali hrvatska svest je močna in je bo odstranila ter vse to delo združila v jedno veliko neodvisno skupino pod žezlom habsburškim. Zajedno si štejemo v dolžnost, izjaviti pred svetom, da nismo Turki, ampak Hrvati mohamedanske vere, a to nas ne ovira, da hodimo po tisti poti, kakor naši prekosavski bratje. Najgorkejša naša želja je ta, da se že uredi naše razmere in da pridemo v okvir tiste države, ki upravlja že polnih petnajst let naši deželi, ki pa nas ne brani Srbov. V tem stanju smo v veliki nevarnosti pred temi hrvatizmi, ki ne spoštujejo naših verskih svetinj in sramote naše hrvatsko ime, pa napenjajo vse svoje sile, da si z našimi bogatimi in plodnimi deželami namaste svoja gladna usta. Ali dokler se po naših žilah kri pretaka, dotlej tega ne pripustimo, nego ostanemo pravi Hrvati. Odstavek o Turkih se nanaša očividno na „Slovenca“.

Vnanje države.

Srbska kriza.

Iz raznih krajev dežele prišle so deputacije h kralju, da mu izrečejo zahvalo za pomiloščenost tožnih bivših liberalnih ministrov. Kralj je pri tej priliki naglašal, da je te bivše ministre pomiloštil poglavito zategadelj, ker so začeli s 1. aprilom l. l. radikalci ravno tako gospodarili, kakor njihovi liberalni predniki. — Kakor znano, prevzel je naprednjak Mijatović finančni portfelj. Imenovanje se je že razglasilo. Za naučni portfelj je bil že določen liberalni rektor visoke šole, Nesić, ki pa je ponudbo v zadnji uri odklonil. — Milan se je mnogo trudil, da se porazume z Ristićem, a ni se mu posrečilo. Ristić pravi, da hoče imeti mir in se neče baviti s politiko. — Oficijelno se potrjuje, da Pasić ni demisioniral, niti da je zaprt, ampak da ostane kot srbski poslanik v Peterburgu. Odstopil bi le v slučaju, da dobe naprednjaki krmilo v roke.

Ruski car.

Ruskemu carju se je zdravje na bolje obrnilo tako da ni nikake nevarnosti več. Bronhitis je skoro popolnoma pomehala, unetica pluč pa se je pogubila. Sedaj š-le se je izvedelo, da je bil car prav nevarno bolan in da v noči od sobote na nedeljo skoro nikakega upanja ni bilo, da zopet okreva. Čm se zdravje carjevo popolnoma povrne, preseli se carska obitelj iz Gatine v Peterburg, od koder pojde sredi meseca februarja v Gatino. Vsi evropski vladarji so bili naročili svojim poslanikom v Peterburgu, naj jih točno informujejo o carjevem zdravju.

Francoska zbornica.

V četrtek bila je v poslanski zbornici francoski prav živahna razprava. Posl. Lockroy je bil stavlil predlog, naj se voli posebna komisija, katera ima preiskati razmere pri francoski mornarici. Minister mornarice je pojasnjeval te razmere. Priznal je, da so se pri aprovizaciji primerile razne nerednosti, a vzlic temu je francoska mornarica izvrstno preskrbljena, po svoji moči pa skoro taka, kakor mornarica vseh trozveznih držav skupaj. V istem zmislu je govoril vojni minister Mercier. Ministerski predsednik je stavlil kabinetno vprašanje. Pri glasovanju je zbornica odklonila predlog posl. Lockroy z veliko večino. Naideje radikalcev, da nastane ministerska kriza, so se izjalovile.

Dopisi.

Iz Grada, 2. februarja. [Izv. dop.] (Mariborski notarijat.) Notarsko mesto v Mariboru, ki je prazno od smrti notarja Ulricha, še danes ni oddano. Notar Ulrich je umrl začetkom meseca junija prošlega leta in njegov naslednik še vedno ni imenovan! To zavlačevanje je vzbudilo že občno pozornost, ker je značilno za vse personalne izpremembe na južnem Štajerskem. Odkar je namreč zasedel pravosodni ministerski stol sedanji minister, nastane za vsako važnejše mesto v justičnih službah trdovraten boj za kulisami. Slovenci v južni Štajerski ne zahtevajo nič drugega, nego da bodi vsak justični uradnik, ki se mej njimi nastavi, tudi slovenskega jezika do cela zmožen. Tej zahtevi se dosledno ustavlja pred vsemi okrožno sodišče Celjsko. Njegovo delovanje pa marljivo podpirajo nemško-liberalni poslanci iz južne Štajerske. Ti imajo osobito krepko zaslombo v grofu Wurmbrandu, ki zastopa psevdonemške interese v kabinetu. — Toda tako se še ni delalo, kakor za notarsko mesto v Mariboru. Znano je namreč, da sta Mariborska sodna okraja po veliki večini slovenska. Opravičeno je torej zahtevanje, da mora tudi vsak c. kr. notar v Mariboru biti slovenščine zmožen. In bil je res še pokojni Ulrich kolikor toliko zmožen slovensko uradovati. Na njegovo mesto pa hočejo zdaj spraviti trdovratnega Nemca, naj že zna slovensko ali ne. Kandidat v ta namen je c. kr. notar Reidinger iz Dobrle vasi na Koroškem. Možni nikdar videl nobene slovenske šole in nikdar še ni naredil nobene slovenske pogodbe. Če bi torej pravosodno ministerstvo imenovalo tega moža, priznati bi moralo, da je boj napovedalo ravnopravnosti v južni Štajerski. Trebalo se je torej osigurati proti vsem očitanjem. In neka duhovita glava iznašla je izboren pripomoček. Kakor namreč iz prav zaupnega vira poizvemo, naročilo se je g. notarju Reidingerju, naj položi izpit iz slovenščine pred c. kr. deželnim sodiščem v Celovci (!), s tem, da s se stavo katerekoli pogodbe v slovenskem jeziku dokaže znanje slovenskega jezika in možnost uradovanja v tem jeziku. — Ne mogli bi verjeti, če se nam ne bi od verjetne strani tako poročalo. S tem dokazom o znanju slovenščine stopilo bode potem pravosodno ministerstvo onim slovenskim poslancem nasproti, ki bi se drznili o tem imenovanju kaj povpraševati. Prosit koalicijska!

Iz Celovca, 31. januarja. [Izv. dop.] (Povrvek) V svojem zadnjem dopisu sem po pomoti mej prouzročitelje škandala, ki se je vršil v deželni zbornici pri razgovoru o preložitvi ceste čez humberški klanec in dotični slavnosti, potisnil tudi poslanca Oraša. Resnici na ljubo bodi povedano, ker nočem nikogar po krivem obsojati, da se je g. poslanec Oraš pri tej priliki dostojno obnašal ter se pridružil ostalim poštenjšim poslancem in ni podpiral razgrajalcev. Pač pa se je v razgrajanji poseben odlikoval poleg gosp. Oraša sedeči poslanec

Dalje v prilogi.

Funder, ki je mej govorom gosp. poslanca Einspielerja strastno teptal in tolkel z nogami ob tla. — Konečno mi je še omeniti, da so se tega razgrajanja v prvi vrsti in najsilneje udeleževali poslanci aristokrati. Razun grofa Grčesa so bili vsi drugi modrokrvniki jedini in složni v tem, da se mora zabraniti vsaka beseda, ki bi merila na znano zadevo, in sicer z ozirom na to, ker sta v tej stvari angažirana dva njihova modrokrvna pristaša — barona. Mej razgrajalci se je za kmetiskim Fundrom najbolj odlikoval grof Lodron, ki je bil nekak vodja temu gibanju in je pogostoma tudi poslancu Einspielerju z vpitjem posegal v besedo ter največ pripomogel do tega, da g. Einspieler ni mogel svojega govora končati. Taki so naši aristokrati! — Javiti mi je tudi še, da je c. kr. okrajni glavar Mac Nevin dal pretekli ponedeljek dne 29. t. m. zabaven večer, na kateri je povabil vse glavne plemenite ropotače.

Pisma iz Hrvatske.

V Zagrebu, 2. februarja.

V Zagrebu smo pretekle dni imeli dve velevažni razpravi, jedno o peticiji delavcev, a drugo o imuniteti dveh saborskih poslancev. Delavci so se namreč obrnili na deželni zbor z neko peticijo, v kateri prosijo da se izpeljejo sklepi, katere so sklenili v svoji volilni skupščini še leta 1892. Ti sklepi so: 1. ureditev osemurnega delavnika; 2. popolna tiskovna svoboda; 3. uvedenje popolnega prava, ustanovljati društva; 4. splošno in jednako volilno pravo po dovršenem 21. letu. Peticijonalni odbor je predlagal, da se naj peticija odstopi vladi na rešitev, to se pravi z drugimi besedami, naj se dene a d a c t a. Proti temu predlogu je opozicija stavila drug predlog, naj se voli namreč poseben odbor deveterice in naj se njemu odstopi peticija. Ta drugi predlog so zagovarjali govorniki opozicije prav živahno, mej njimi Srb Pavel Jovanović, ki se je gledé tega predmeta strinjal s pravaši. Opozicija se ni omejila samo na to, da zagovarja predlog glede izvolitve posebnega odbora, nego je zagovarjala tudi zahteve delavcev samih. Proti tem zahtevam ni govoril noben govornik večine, kajti skoro bi se reči moglo da ima večina devizo, da molči in da glasuje. Tako je tudi v tem slučaju pustila opozicijo govoriti — a glasovala je za predlog peticijonalnega odseka. Tisto taktiko si je večina prilastila tudi, ko je šlo za to, da se dva poslanci izročita sodišču. Dobro vedoč, da ne bodeta obsojena, bila je za to, da se izročita; ali opozicija, četudi je tu šlo za dvojico nasprotnikov, bila je proti temu, z načelnega stališča. Omeniti moram še interpelacijo dr. Franka radi načina, s katerim se postopa proti časnikom. Kakor Vam znano, neče vlada, da pridejo novinarji pred porotnike, in je našla drug način, da se kaznujejo in da se ogne poroti. Urednik pride pred okrajno sodišče in to ga kaznuje zaradi zanemarjene dolžne pažnje. Zastonj je, če urednik tudi dokaže, da je on članek napisal in da je pripravljen zanj odgovornost prevzeti; zastonj je, če dokaže, da je prej treba dognati, ali vsebina članka v sebi involvira zločin ali prestop, kar more jedino porota. Zastonj je: zaradi zanemarjene dolžne pažnje so bili uredniki „Obzora“, „Hrvatske“ obsojeni večkrat na tedne in mesece zapora, a časniki sami na izgubo kavcije v visokih zneskih, ki iznašajo več tisoč goldinarjev. V široko in spretno obrazloženi interpelaciji je dr. Frank danes vprašal bana, če ga je volja dati nalog državnemu nadodvetniku, da v obrambo zakona dvigne pritožbo za voljo ničnosti omenjenih razsodb okrajnega sodišča.

Uradni list je priobčil dogovor, kateri je ban sklenil z ogerskim ministrom poljedelstva glede svilogojstva. Po tem dogovoru izroči ban ogerski vladi v zakup naše svilogojstvo — to je del državne uprave. Da tega ni smel storiti, to se razume — a sodeč tudi z drugega stališča, bi tega ne bil smel storiti. Svilogojstvo spada mej notranja dela, ki so za Hrvatsko avtonomna. Izročujé je Ogorski v zakup, to se pravi premeniti nagodbo, a to je smeti premeniti samo pôtem regnikolarnih deputacij. Ban pa je storil narobe, ker je ugovor predložil saboru le da ga odobruje na znanje vzame in sabor, kakršén je, ga bo seveda odobril. Na temelju tega dogovora bodo Madjari neposredno po svojih organih upravljali in nadzirali gojitev sviloprejk, katere bo madjarski zakupnik odkupil po svoji volji in po ceniku, kateri bo sam določil po cenitvi in sodbi njegovih organov.

Kakor se čuje, znašala bode odkupnina povprek 1 gld. za kilogram zapredek, dočim se bodo tisti zapredki, katere bodo madjarski organi škar tirali, odkupili po 10 kr. za kilogram. Kako široko polje ima tu samovoljnost, je očitno. Producent, ki bi skušal zapredke prodati pod roko komu drugemu in ne zakupniku, kaznoval se bode s silno globo.

V tem famoznem dogovoru določa 3. točka, da bo morala hrvatska vlada za produkcijo in odkup 200000 klgr. zapredek na svoje troške, na željo ogerske vlade in po navodilu njenih pooblaščenec napraviti sviloprejnico; — namesto da bi se bilo določilo, da bode na željo hrvatske vlade morala madjarska vlada za vsakih proizvedenih in odkupljenih 200000 klgr. zapredek napraviti v Hrvatski sviloprejnico. Zakaj, sodeč sploh po madjarski gospodarski politiki, je povsem verjetno, da madjarsko ministerstvo se ne bo tako hitro izreklo omenjene „želje“, nego bo napravljalo sviloprejnico na Madjarskem in tam se bo obdeloval od hrvatskih producentov ceneno kupljeni material. Naše hrvatsko-slovensko gospodarsko društvo sklenilo je na predlog veleposestnika Mihalovića, da se je do sabora obrniti s prošnjo, naj tega protizakonitega dogovora ne odobri.

Nj. Velečanstvo naš kralj je odobril volitev akademika Josipa Torbarja za predsednika jugoslovanske akademije in dovolil profesorju Špiridijonu Brusini, da sme nositi ruski red sv. Stanislava II. vrste ter gimnazijskemu profesorju Ivanu Petroviću, da sme nositi črnogorski Danilov red.

Zadnjo mojo vest o gostovanju Zagrebskega gledališča v Ljubljani morem popraviti ali bolje rečeno popolniti v tem zmislu, da bo repertoire tako sestavljen, da bodo imeli vsi člani priliko, odlikovati se. Zlasti Vam morem javiti, da bode gospo Strozzi jevo videli v „Fedori“.

Domače stvari.

— (Volitve v trgovsko in obrtno zbornico v Ljubljani.) V vseh treh volilnih razredih trgovcev in v drugem razredu obrtnikov bili so pri zadnji dopolnilni volitvi izvoljeni kandidati narodnega volilnega odbora, namreč gg.: Fran Hren, trgovec z lesom, veleposestnik v Ljubljani; Ivan Perdan, trgovec in posestnik v Ljubljani; Fran Ks. Souvan, trgovec in posestnik v Ljubljani. Alojzij Lenček, trgovec v Ljubljani; Tomaž Pavšler, trgovec z lesnim blagom, posestnik v Kranji. Oroslav Dolenc, voščinar in posestnik v Ljubljani; Janko Keranik, lastnik žage in veleposestnik na Brdu; Josip Rebek, ključavničar v Ljubljani; Feliks Staré, lastnik žage in veleposestnik na Kolovcu; Filip Supančič, stavbeni mojster, posestnik v Ljubljani; Jernej Žitnik, čevljar in posestnik v Ljubljani. Za veliko industrijo je voljen gospod M. Krener, za rudarsko obrt g. R. Drasch.

— (Osebnosti.) Deželne vlade koncipist grof Rudolf Chorinsky pozvan je v službovanje k trgovskemu ministerstvu na Dunaji.

— (Šegavost uradnega lista.) Tetka „Laibacherica“ je navzlic svoji starosti še vedno rada šegava in dovtipna, za kar so jej posebno hvaležne srpske device, mej katerimi ima največ bralk in ki pri polnih časih kave slastno uživajo, kar jim podajajo uredniške škarje pod zaglavjem „Zu guter Letzt“. Ta šegavost je uplivala tudi na posamezne sotrudnike, uradne in neuradne, in obudilo v njih neko posebno nagnenje za dovtip. Temu nagnenju se imamo zahvaliti, da se bodo celo naznanila o realnih dražbah sladila s humorjem, kar utegne na prizadete kroge kaj dobro uplivati. Začetek je že storjen. Tekoči teden priobčila je tetka dražbeni naznanili, katerih uvod se glasi: „Vom k. k. Landesgerichte Ratschach wird bekannt gemacht itd“, „Vom k. k. Landesgerichte III. Feistritz wird bekannt gemacht“ itd. Ker bo dotičnim eksekutoma vest, da sta vsak v svoj okraj dobila deželno sodišče, gotovo v veliko zadoščenje in brez dvoma neka tolažba, moramo biti „Laibacherici“ hvaležni, da skrbi s takimi šalami za občno zabavo.

— (Iz pisarne slovenskega narodnega gledališča. Dne 8. in 10. t. m. imeli bode priliko pozdraviti na našem slovenskem odru jedno najprvih sil hrvatskega narodnega kazališta g. Vlacava Antosa, izredno dobrega igralca in profesorja dramatike in mimike na hr. glasbenem za-

vodu v Zagrebu. Gosp. Anton je jeden najbolj popularnih igralcev in v obče v Zagrebu priljubljena oseba. On ni samo izvrsten komik, temveč tudi dober buffo, ki je že nastopal v operi in opereti. — Čakata naše rodoljubno občinstvo dva večera polna zabave in istinite umetniške vrednosti. — Nastopil bode g. Anton v igrar „Jednajsta zapoved“ in „Ugrabljene Sabinke“.

— (Slovensko gledališče.) „Čarostelec“ pridobil si je naravnost čaroven upliv na občinstvo. Sinočna že peta predstava te opere privabila je zopet toliko ljudij, da je bilo gledališče popolnoma razprodano. Odobravanje po glavnih točkah, zlasti pa po veliki ariji Agatini, je bilo tako navdušeno, kakor pri premijeri, vrh tega pa sta bili naša divna primadona gosp. Leščinska in gosp. Ribova odlikovani z lepimi šopki. Sinočna predstava je bila jedna najbolj dovršenih. Vse manjše negotovosti, ki so prej kalile popolni utis, so izginile — k večjemu da niso še izginile iz orkestra — zbor napreduje očitno od predstave do predstave, vse se vrši uzorno gladko in točno. —ff—

— (Vstopnice) za Sokolovo maskarado dobivajo se v trgovini gosp. Miroslava Sossa v Špitalskih ulicah in sicer do torka opoldne, v torek popoldne od 1. ure dalje v „Narodni čitalnici“, zvečer pa pri blagajnici na „Strelišči“. S tem bode popravljena pomota, ki se je urinila na vabila.

Odbor.

— (Pustna nedelja na Slavčevi maskaradi.) Slavno občinstvo dovoljujemo si še jedenkrat opozarjati ne jutrišnjo maskarado pevskega društva „Slavec“. K raznim poročilom, katere smo že objavili, dodati nam je še, da je brzojavnim potom naznanila svojo udeležbo tudi četvorica tmburašev iz daljne Krajine in še celó „bališ“ bomo videli, ako dojde pravočasno v Ljubljano. Nadejati se je vseskozi lepe izvanredne zabave. Na svidenje torej jutri večer na „Slavčevi maskaradi“ na strelišči.

— (Za „Mir“) nabral je gosp. Ivan Hribar mej Ljubljanskimi rodoljubi 195 gold.

— (Kronski darovi družbi sv. Cirila in Metoda.) Uredništvu našega lista so poslali: Gorenjski in dolenski prijatelji-somišljeniki pokojnega Maksa Čadeža polagajo namesta venca na njegov grob 30 kron na žrtvenik družbe sv. Cirila in Metoda, proseč ostale njegove sošolce in znance, da mu ohranijo trajen spomin. — Iz Ormoža g. Anton Porekar, nadučitelj na Humu, 4 krone, katere je nabral pri zabavi po občnem zboru Ormoške ženske podružnice. Skupaj 34 kron, katere izročimo vodstvu. — (Imena darovalcev iz Ruš [50 kron po g. Martinu Lesjaku] prijavimo v prihodnji številki.) Živili rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— (Šentjakobsko-Trnovski ženski podružnici sv. Cirila in Metoda) izročila je dne 1. februarja pri „Kamničanu“ veseleča se družba 7 kron. Živili darovatelji!

— (Za „Narodni dom“) v Ljubljani prejeli smo od g. Ant. Porekarja, nadučitelja na Humu pri Ormožu 1 krono. Živio!

— (Pevski zbor „Glasbene Matice“. Moški oddelek tega pevskega zbora ima za „Stvarjenje“ svojo prihodnjo pevsko vajo v ponedeljek ob 8. uri zvečer namesto v torek.

— (Slovensko učiteljsko društvo) v Ljubljani ima v ponedeljek 5 t. m. ob 8 uri zvečer svoj tretji društveni večer v gostilni gosp. Hafnerja. Predaval bode gosp. Fr. Jaklič. K obilni udeležbi se vabijo vsi prijatelji društva.

— (Poroče.) Dne 31. m. m. poročil se je v Tržici tajnik ondotnega bralnega društva g. Franja Abačič, poslovodja znane narodne firme K. Abačičeva vdova z gosp. Fani Malijevo. — Isti dan poročil se je g. Bernard Andoljšek iz Drage z gospodično Anco Jezeršekovo iz Kranja. Čestitamo! — Danes poročil se je gosp. dr. Jakob Kavčič, c. kr. državnega pravdnika namestnik z gospodično Rozo Peršinovo.

— (Letno poročilo telovadnega društva „Sokol“ v Ljubljani) za minulo leto je ravnokar izšlo v tisku in se razpošilja članom in posamičnim bratskim društvom. Prijatelji slovenskega sokolstva našli bodo v obširnem in zares izbornem poročilu tajnika dr. Kušarja zanimivo sliko o delovanju „Sokola“, ki je bilo posebno živahna v minulemu letu, ko se je praznovala vsesokolska slavnost

v Ljubljani in se je položil temelj „Zvezi slovenskih Sokolskih društev“. Žal, da nam prostor ni dopuščal, da prijavimo obširneje to poročilo, kateremu povzamemo nekatere poglavitne točke. Društvo praznovalo je z vsesokolsko slavnostjo tridesetletnico svojega obstanka prav slovesno. Štajerske goste, došle z gledališkim vlakom je vzprejel „Sokol“ skupno z drugimi narodnimi društvi. Izleta na Koroško pa ni mogel izvršiti, ker ga je vlada prepovedala in pritožbe niso imele uspeha. Zastavilo pa bode društvo vse moči, da poleti pri drugi priliki mej rodne brate v tužnem Korotanu. Sej je imel društveni odbor 32 tekem leta. Število članov se je pomnožilo od 277 na 294, pa bi bilo lahko še večje. Pevski društvi „Ljubljana“ in „Slavec“ sta sodelovala pri nekaterih društvenih veselicah. Pri vseh narodnih slavnostih bil je „Sokol“ zastopan korporativno ali po deputaciji, ali pa je odposlal svoje pozdrave brzojavno. Telovadilo se je po trikrat na teden; po odhodu društvenega učitelja brata Benčana, kateremu je odbor priredil odhodnico, vodili so telovadbo predtelovadci bratje Iv. Vernik, Škof, Kavčič in Preatoni pod vrhovnim vodstvom učitelja telovadbe brata Bruneta. Povprek telovadilo je po 20—25 članov. Veselice in izleti so se vršili pri prav obili udeležbi in smo vselej poročali o njih ob priliki v našem listu, posebno o važnejših. Lahko torej preskočimo obsežno njih popisovanje, katero prinaša letopis ter kličemo vrlému „Sokolu“ krepak: Na zdar!

— (Splošno delavsko napredno-izobraževalno, prâvovarstveno in podporno društvo v Ljubljani) priredi na pustno nedeljo dne 4. februarja 1894. v kazinskem steklenem salonu in stranskih prostorih s sodelovanjem vojaške godbe c. in kr. pešpolka Leopold II. kralj belgijski štev. 27. maskarado in plesni venček. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 40 kr., maske 30 kr.; udje plačajo polovico. Najlepša in najoriginalnejša maska dobi dobitke.

— (Važno za jednoletne prostovoljce) je kar piše „Fremdenblatt“ o bodočih imenovanjih rezervnih častnikov po dokončanem jednoletnem prostovoljstvu. Ker se je število jednoletnikov pomnoževalo od leta do leta, naraslo je tudi prav izdatno število imenovanih rezervnih častnikov, da je normalno število pri nekaterih delih vojske že celo prekoračeno. Imenovanje se bode torej v bodoče moralo kvantitativno precej omejiti in se bode torej jednoletni prostovoljci imenovali najprej le rezervnimi kadeti in še le pozneje, v kolikor bode nanesla potreba, rezervnimi častniki.

— (Zasačen tat.) Zadnji čas izvršilo se je v Ljubljani več tatvin, a ni se moglo tatu priti na sled. Tako bila je ukradena nekemu dijaku v Kolo-dvorskih ulicah zimska suknja, Jeri Cajhen v Poljskih ulicah srebrna ura in črna zimska jopa. Predvčerajšnjim pa se je mestni policiji posrečilo zasačiti tatu v osebi 21letnega Ludovika Žmoleka, ki že delj časa brez posla pobaja. Žmolek sumljiv je tudi tatvine, izvršene dne 29. januarja pri gosp. dru. Šlajmerju v Poljskih ulicah.

— (Vodnikova beseda v Spodnji Šiški) vršila se je prav dostojno, kakor se nam poroča. Lečno ozaljšani prostori Koslerjeve pivarne bili so polni društvenikov in gostov in se je vršil spored točno in v splošno zadovoljstvo. — Ces. kr. vojaška godba je koncertne točke prav pohvalno izvajala in pri plesu — trajajočim od 10. do 1/2 5. ure, — ozirala se na želje mladine. — Moški in mešani zbori, pod vodstvom marljivega pevovodje bili so skrbno priučeni, izvzemši „Planinar“, pri koji komplicirani skladbi gosp. Sachsa bi bili želeli večjo točnost. To skladbo prav oceniti bo mogoče pri drugi predstavi. Prikupila pa se je ljubka pesen istega izvora: „Rožici“, katero je g. Ivanka Burgerjeva čisto in lepo pela in na glaano željo ponovila, kakor se je tudi M. Volaričev mešani zbor: „Le pevaj ptičica“ moral ponoviti. Po slavnostnem prologu, govornem po gosp. nadučitelju Javoršku, svirala sta na citrah g. Avg. Schweiger in Otto Seidl, „Potovanje na goro“, za Vodnikovo slavnost ustvarjen „venec“, obsežajoč 12 oddelkov. Ta točka je izredno omilila in zavzemala odlično mesto v sporedu. Navdušeno ploskanje in živio-klici veljali so v zahvalo svirateljema in nadarjenemu skladatelju gospodu Seidlu. Vodnikovo besedo sme odbor Šišenske čitalnice v svojo kroniko beležiti v zavesti, da je bila vredna naslednica onim, koje od društvenega obstanka, toraj od l. 1875, redno prireja v spomin slavnega rojaka V. Vodnika.

— (Veselice.) Narodna čitalnica v Kranji priredi v soboto dne 3. februarja 1894 v društvenih prostorih maskarado. Začetek ob polu 9. uri zvečer. Vstopnina: Članom 30 kr., nečlanom 60 kr. za osebo; nekostumovani, izvzemši garde-dame, plačajo 40 kr. globe. — Šentpeterski rodoljubje priredi v korist novoustanovljenega gasilnega društva na pustni ponedeljek 5. svečana 1894 v prostorih gosp. A. Lavrenčiča v Št. Petru zabaven večer. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Ustopnina 30 kr., z družino 50 kr. Čisti dohodek namenjen je gasilnemu društvu, zato se preplačila hvaležno sprejemajo. — „Moravsko pevsko društvo“ priredi dne 4. februarja 1894 pri „Klopčarju“ v Moravčah veselico. Vstop prost. Začetek ob 5. uri popoldne. — Tamburaški zbor v Kranjski Gori priredi dne 4. februarja 1894 v gostilni pri „Urbaniju“ koncert in plesni venček. Začetek ob polu 4. uri popoldne. Vstop je le povabljenim dovoljen. Vstopnina za gospode 60 kr., dame proste. Čisti prebitek se podeli podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju, zato se hvaležno sprejemajo preplačila. — Prostovoljno gasilno društvo v Šembidi priredi v nedeljo dne 4. t. m. v prostorih g. graščaka Karla Mayerja plesno veselico s srečkanjem. Začetek ob 4. uri popoldne. — Obče delavsko izobraževalno pravovarstveno in podporno društvo v Trstu priredi 4. februarja 1894 v dvorani „Tersicore“ plesni venček. Začetek bode ob 7. uri zvečer. Vstopnina za gospode 30, za gospice pa 20 kr.

— (Narodna čitalnica v Novem Mestu) priredi pustni torek v prostorih „Narodnega doma“ maskarado. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Strelne vaje topničarjev na Krškem strelišči) se pričnejo te dni. Razun že naznanjenih topničarskih čet pride jutri tudi iz Zagreba jedna baterija k vajam.

— (Samomor.) V Mirni obesil se je tamošnji župan, 56letni posestnik Franc Neubauer dne 29 t. m. na skednju blizu svoje hiše. Kakor se poroča, se je možu zmešalo in je v stanu duševne nezavednosti segel po svojem življenji.

— (Zdravstveno stanje.) Škrlatica, ki je bila razširjena v nekaterih vaseh občine Žire, je skoro popolnoma ponehala. Izmej 52 zbolelih otrok so samo še 3 bolni, umrl pa je 1. Izmej 1442 bolnikov za hripjo v Postojnskem okraji jih je ozdravelo 1251, umrli pa so 3. Bolnih je samo še 188 oseb.

— (Medved in volkovi v Gorjancih.) Kakor poročajo „Dolenjske Novice“, se je klatil v Gorjancih medved, ki pa je odpihal, predno so ga dobili lovci na muho. Tudi štirje volkovi so se baje klatili okoli, a niti teh niso zasledili domači Nimrodi. Nekateri poredneži pa so trdili, da so bili le veliki psi.

— (Narodna čitalnica v Ptui) je za 31 društveno leto 1894 izvolila sledeče gospode v odbor: predsednikom Anton Gregorič, podpredsednikom Simon Oschgan, tajnikom Rudolf Sigl, blagajnikom Josip Zelenik, ter odbornikom: dr. Anton Brumen, Anton Jurca, Luka Kunstek, Marko Pavlinič, dr. Jakob Ploj, oče Alfons Svet in Dragotin Zupančič. Z ozirom na jako kratki predpust priredi se jedina veselica v nedeljo dne 4. februarja 1894 in sicer: a) Glasbeni in pevski koncert s prijaznim sodelovanjem gg. učiteljev iz Ptuja in okolice. b) Ples. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer.

— (Novo društvo.) Prijatelji in pristaši odstopivšega dr. Steinwenderja ustanovili so v Beljaku novo društvo „Deutscher Volksverein“. Pri prvem shodu izrekli so se člani za to, da se zopet izvoli dr. Steinwender. Agitacija za njegovo zopetno izvolitev bode menda glavno delo novega društva.

— (Na Tržaškem kolodvoru) prišla je policija te dni mladega beguna Karola J., ki je pomeveril v Litiji svojemu gospodarju Stan. Smelaku. pri katerem se je učil, nekaj novcev, potem pa jo popihal v Trst. S početka ni hotel povedati pravega imena in je rekel, da je prišel v Trst, da se odpelje po morji. Odvedli so ga v jetnišnico v Via Tigor.

— (Pozor!) Uradnik juže se železnice v Trstu France Waschek, 51 let star, srednje postave, z nekoliko osivelimi lasmi in prikrajšano polno brado, z zaceljeno veliko rano na glavi, oblečen v kratko zimsko suknjo, temne kavine barve, s črnim trdim klobukom, z marko „Rassius aus Triest“, je dne 10. m. m. iz Trsta izginel in se mu je najbrž kaka

nesreča pripetila. Ker je mož na umu trpel, je mogoče, da kje okoli tava ali pa da je zblaznel in da so ga kje o bolnišnico sprejeli. Ker je eksistenca cele obitelji odvisna, od tega, da se mož najde, bode s tem vsakdo naprošen, da naznani gospodu Mahorčiču, načelniku južne postaje v Trstu, ako kaj izve v popisanem nesrečanežu. Sluti se, da se ubogi mož kje na Krasu nahaja.

— (Razpisane službe.) Pri okrajnem glavarstvu v Krškem se vzprejme diurnist. Poleg znanja obeh deželnih jezikov se želi če mogoče nekoliko izurjenosti v manipulacijski in registraturi službi. Dnina znaša 1 gld. in se v slučaju posebne porabnosti tudi poviša. Prošnje je poslati okrajnemu glavarstvu v Krškem.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Zima na Ruskem.) Nenavadno stroga zima je letos na Ruskem. Vse Azovsko morje je popolnoma zmrznilo in so vse ladje v zalivu pri Teodoziji popolnoma v ledu. Najhuje je mrz v Tavriški guberniji, kjer vsak dan najdejo cele rodbine zmrznene v njih kočah.

* (Odvedena deklica.) Iz črnogorske vasi Bukovi odvedel je neki Turek lepo črnogorsko deklico in jo vzel s saboj na turško ozemlje, da jo poturči in vzame za ženo. Deklica pa o tem ni hotela ničesar vedeti. Ko so Črnogorci to zvedeli, šlo jih je več na turško ozemlje in so osvobodili deklico. Na pritožbo Turka prišlo je 10 turških policajev, da bi deklico, ki je baje postala Turkinja, odvedli nazaj. Črnogorski konzul v Škadru vzel je deklico v svoje varstvo in zahteval, da se kaznujejo krivci.

* (Najbogatejši posestnik na Ruskem,) general Sergij Ivanovič pl. Malcev umrl je te dni v Sevastopolju. Imel je nad 30 rudnikov, v katerih je delalo več nego 55.000 delavcev. Njegova posestva so bila ogromna in so se cenila na mnogo milijonov.

* (Od smrti vstala.) V kraju Staraja Rusa na Ruskem umrla je mlada komtesa Irena Saliti. Hišni zdravnik pa ni dovolil pogreba, ker je dvomil, da bi res bila mrtva. Čakali so 8 dni, potem pa so pozvani zdravniki konstatovali, da je res mrtva. Hišni zdravnik pa je dosegel, da se je potakalo še tri dni, potem pa se je vršil pogreb. Ko so hoteli pogrezniti krsto v jamo, čulo se je iz nje zdihljeje, vzdignili so pokrov in našli komteso živo. Komtesa je popolnoma ozdravela in utegne še dolgo živeti, ker je jako mlada.

* (Sreča v tujini.) Carlo Mottes, rodом južni Tirolec, služil je v polku cesarskih lovcev in dospel do stopnje podčastnika, to je četovodje. S cesarskim dovoljenjem izstopil je in vstopil v perzijsko vojsko, kjer je že pred dlje časom postal general. Te dni pa ga je imenoval perzijski šah khanom, to je visokim dostojanstvenikom.

* (Pol milijona darila.) V Parizu izginil je po novem letu mladi, petnajstletni Amerikanec Webster, sin imovite rodbine, ko se je šel sprehajati s svojim odgojiteljem. Mati njegov, ki je prišla iz Amerike, razpisala je darilo pol milijona onemu, ki bi kaj izvedel o izginulem sinu. Več zasebnih detektivov se je odpravilo na pot, da zasluži to mastno darilo.

* (Zgorelo gledališče.) V Rochdalu na Angleškem zgorelo je gledališče popolnoma. Ogenj nastal je kmalu potem, ko je občinstvo po končani predstavi odšlo iz gledališča. Gledališka družba, ki je dajala predstave, je izgubila vse imetje in je komaj rešila življenje. Škoda se ceni na 10.000 funtov šterlingov.

Književnost.

— „Matica Hrvatska“ začela je v soboto razpošiljati za l. 1893. izdane knjige. Za udniuo 3 gld. dobé društveniki osem knjig namreč: Kišpatič: Ptice. Prirodopisne in kulturne crtice, Str. VII, 453; Valla: Poviest srednjega vijeka. Dio drugi. Str. IV, 326; — Lepušić: Bosanke. Str. 200; Turgenjev: Izabrane pripovijesti. Svezak prvi. Str. VII, 320; — Vodopić: Marija Konavoka. Pripovijest. S uvodom popratio M. Kušar. Str. XXXIV, 164; — Kuhač: Ilirski glazbenici; Prilozi za povjest hrv. preporoda. Str. VIII, 288. — Bogović: Pjesnička djela. Knjiga prva. (Drame.) Str. IV, 288; — Hranilović: Izabrane pjesme. Str. 176. Vrh tega doba člani še za nižano ceno te-le tri, v Matičini zalogi izišle knjige: Musić: Povjest grčke književnosti. Dio prvi. Str. VIII, 293. (po 1 gld.); — Mickiewicz: Gospodin Tadija ili poslednji porob u Litvi. Preveo, uvod i bilješke napisao T. Mretič. Str. XXXIV.

320 (po 1 gld); — Klaić: Hrvatska pjesmarica. Zbirka popjevaka za skupno pjevanje. Str. XII. 308 (po 60 kr.). — Osljubljene hrvatske narodne pesmi niso izšle, ker je umrl urednik prof. dr. Broz. O Matičnih knjigah spregovorimo te dni kaj več.

— „Kmetovalci“, ilustriran gospodarski list, ima v št. 2. to-le vsebino: V čem so kmetovalci sami krivi, da kmetijski stan peša? — Čepčenje zelenih trt; — Gorenjskim kmetom pravico ali pa Ameriko; — Gnoj na polji; — Čiščenje dreves; — Rane pri živini; — Kako naj po zimi redimo kokoši; — Kako ravnati z vinom koj po vožnji? — Pomlajevanje sadnjega drevja; — O kravah, ki se težko molzejo; — Kako pokončevati gosence? — Presajanje rastlin v cvetličnikih; — Razne reči; — Vprašanja in odgovori; — Gospodarske novice; — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

— „Vatrogasac“, ima v št. 3. to-le vsebino: Budoica; — Prve gasilačke čete; — Annihilator; — Vatrogasne uredbe u gradu Karlovcu; — Iz vatrogasnih društva; — Zastava proti sklizanju kolesa; — Naši dopisi; — Svaštice.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 3. februvarja. Češki konservativni veleposestniki izdali oklic, v katerem svare volilce, naj ne pristopijo narodni skupini veleposestnikov, češ, da se ta ne ozira na vodilna načela konservativne stranke, zlasti ne na verska in da v svojem oklicu ne omenja obstanka in moči celokupne monarhije. Pristop k narodni skupini bi oslabil konservativno in škodoval celikonservativni stranki, ne da bi prebivalstvo Češke imelo od tega kako korist.

Praga 3. februvarja. Včeraj je bil zaprt doktorand medicine Grossmann, ker je v pravdi zoper Omladince pregovoril pričo Schmiedta, da je krivo pričal.

Tešín 3. februvarja. Deželni zbor je v predvčerajšnji večerni seji vzprejel statut mesta Tešina vzlic odločnemu nasprotovanju slovanske manjšine. Deželni glavar je potem zaključil zasedanje.

Zagreb 3. februvarja. Včeraj je došlo nekaj madjarskih državnih poslancev pod vodstvom barona Banffyja. Na kolodvoru jih je vzprejela deputacija madjaronske stranke. Prebivalstvo ignorira došlece popolnoma.

Peterburg 3. februvarja. Pravoslavni občini v Pragi dovolila je krona 2230 rubljev letne podpore, in sicer za dobo 10 let.

Beligrad 3. februvarja. Na jutrišnji veliki diné v konaku, katerega se bodeta udeležila kralj Aleksander in Milan, so povabljeni vsi ministri, metropolit Mihajl in voditelji liberalne in napredne stranke, kakor tudi nekateri radikalci.

Pariz 3. februvarja. General Dodds je naznanil vojnemu ministerstvu, da se mu je kralj Behanzin brezpogojno udal.

Narodno-gospodarske stvari.

— Posojilnica in hranilnica v Ziljski Bistrici na Koroškem ima svoj letni občni zbor v nedeljo dne 11. t. m. popoldne ob 3 uri pri g. Fr. Javahu (p. d. Kaudofu) po običajnem dnevnem redu.

— Nakup pšenične moke za peko. C. in kr. vojaški erar kupi tisoč meterskih centov pšenične moke za peko. Moko je dobaviti v sledečih obrokkih in sicer 200 meterskih centov do 10. marca in po 400 meterskih centov do 30. marca n 30. aprila 1894. Prodajne ponudbe je vložiti do 12. februvarja t. l. 10. ure popoldne pri intendanciji 3. voja v Gradci. Dotični aviso, obsežajoč natančneje podrobnosti, je na ogled vsakemu v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— Za izvažalce blaga v britansko Indijo. C. kr. trgovsko ministerstvo je naznanilo tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, da vsled poročila avstro-ogerskega konzulata v Bombay, došlega mu potom c. in kr. ministerstva za vnanje reči, indijske colne oblasti določilo za britansko Indijo izdanega zakona o zaznamovanju blaga, po katerem mora na evropskih izdelkih razum imena izdelovalčevega, predmeta in tovarniške znamke navedena biti tudi dežela izvira — razlagajo tako, da mora dežela izvira na ravno istem listku biti označena, na katerem je tudi zapisano ime izdelovalca predmeta ali tovarniške znamke. Vdeleženi krogi se opozarjajo torej da na blago, odmenjeno v britanski Indijo, prdpisane oznambe „Made in Austria“ etc. ne zapišejo morda na poseben listek ali celo prav težko čitljivo, ker bi sicer, če bi tega predpisa ne izpolnili, lahko imeli sitnosti ali bi jim pa indijske oblasti naložile še globo.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja po-praševanja po „Moll-ovem francoskem zganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, na DUNAJSKI, Tuchauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (16—2)

LJUBLJANSKI ZVON
sta-ji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Zahvala.

Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji izreka vsem p. n. ki so pripomogli k sijajnemu uspehu njegove slavnosti, najiskrenejšo zahvalo.

Za odbor: Josip Žilich, Dav. Zwitter,
t. d. predsednik. t. d. tajnik.

Na Dunaji, dne 2. svečana 1894.

Zahvala.

Visokočestiti gospod Ignacij Žitnik, stolni vikar in deželni poslanec, je blagovolil nakloniti tukajšnji šolski obednici, katera preskrbuje mej zimskim časom 50 ubogim šolarjem toplo kosilo, 26 gld., katere so zložili vč. gg. deželni poslanci: Žitnik, Dragoš, Klein, Klun, Lenarčič, Pakiž, dr. Papež, Povše, Stegnar, dr. Tavčar, Hribar, Svetec, Murnik, Ogorelec.

Za to velikodušno darilo dovoljuje si podpisano šolsko voditeljstvo v imenu uboge šolske mladine izrekati najtoplejšo zahvalo vč. g. nabiralcu kakor tudi vsem vč. gg. darovalcem, kateri naj bodo uverjeni, da so storili v resnici dobro delo, kajti vsak podeljeni goldinar nasiti 20 potrebnih šolarjev.

Šolsko voditeljstvo štirirazredne šole v Radečah pri Zidanem Mostu
dne 27. januarja 1894.
Janez Levec, nadučitelj.

Tuji:

2. februvarja.

Pri **Malič**: Dr. Gruntar iz Ribnice. — Göbel iz Trsta. — Vogel, Gaspary, Weiss, Grossner z Dunaja. — Schwarz iz Budimpešte.

Pri **Slonu**: Majdič iz Kranja. — Kotnik iz Vrhnike. — Hauser iz Trsta. — Schadinger iz Kočevja. — Sattler iz Gradca. — Schwarz iz Prage. — Kaiser z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

1. februvarja: Franc Kristan, črkostavec, 19 let, Poljanski nasip št. 51.

V deželni bolnici:

1. februvarja: Jakob Kastelic, gostač, 65 let.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
1. febr.	7. zjutraj	732.2 mm.	-1.4° C	sl. szh.	obl.	0.50 mm.
	2. popol.	733.0 mm.	0.4° C	sl. szh.	obl.	
	9. zvečer	737.6 mm.	-1.4° C	sl. svz.	d. jas.	snega.
2. febr.	7. zjutraj	742.4 mm.	-1.2° C	brevz.	obl.	
	2. popol.	741.8 mm.	3.4° C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm
	9. zvečer	743.5 mm.	-0.2° C	brevz.	jasno	

Srednja temperatura -0.8° in -0.7°, za 0.3° in 0.4° pod normalom.

Dunajska borza

dne 3 februvarja t. l.

Skupni državni dolg v notah	97 gld. 95 kr.
Skupni državni dolg v srebru	97 " 75 "
Avstrijska zlata renta	120 " 45 "
Avstrijska krona renta 4%	97 " 40 "
Ogerska zlata renta 4%	117 " 40 "
Ogerska krona renta 4%	95 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice	1020 " — "
Kreditne delnice	358 " — "
London vista	125 " 80 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 " 45 "
20 mark	12 " 29 "
20 frankov	9 " 98 "
Italijanski bankovci	43 " 60 "
C. kr. cekini	5 " 93 "

Dne 1. februvarja t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	196 " — "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128 " 25 "
Zemlj. obd. avstr. 4% zlati zast. listi	122 " 25 "
Kreditne srečke po 100 gld.	194 " 50 "
Ljubljanske srečke	24 " — "
Rudolfove srečke po 10 gld.	28 " 50 "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	155 " 50 "
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	272 " — "
Papirnati rubelj	1 " 36 1/4 "

Službo poštne opraviljice

Isče gospodična z dobrimi spričevall.
Ponudbe naj se blagovolio nasloviti: M. V., št. Lambert, pošta Zagorje na Savi, poste restante. (287—2)

(51-1) Pri otročjih boleznih IV. potrebujejo se često kisline preganjajoča sredstva in zatorej opozarjajo zdravniki zaradi milega uplivanja svojega na

OLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

katero radi zapisujejo pri želodčevi kislini, škrofeljnih, pri krvici, otekanji žlez i. t. d., ravno tako pri katarih v sapniku in oslovskem kašlju. (Dvornega svetnika Löschnera monografija o Giesshübl-Puchstein-u.)

Izvirališče: Giesshübl-Puchstein, pri zdravilišče in vodozdravilnica pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Lino, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnic, Curih, Genavo, Pariz, Linc, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak v Dunaju via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzenja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmundena, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 11. uri 27 min. popoldne osebni vlak v Dunaju via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzenja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmundena, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak v Dunaju, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak v Dunaju, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.
" 12. " 00 " popoldne " " "
" 6. " 10 " zvečer " " "

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.
" 1. " 01 " popoldne " " "
" 8. " 46 " zvečer " " "

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " " "
" 6. " 50 " zvečer " " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " popoldne " " "
" 6. " 20 " zvečer " " "

(4—27)

Iščejo se nujno:

priprosta in boljša kuharica za Ljubljano in drugod — hišina, 8—10 gld. plače; — 3 pestunje, izborne službe, 6—7 gld. plače; — natakarica, ki plačila vzprejema, s kavejo; — gozdni čuvaj, sme biti ženat, trajna služba. — Priporočila se: več močnih deklet za vsako delo, mej njimi je tudi nekei takih, ki umejo ne- koliko kuhati. — Več (112)

v posredovalnici G. Flux, Breg št. 6.

30 gld. na mesec

in visoko provizijo zamore si prislužiti vsak, ki ima dosti znancev, s tem, da vzprejme naročila na patentovane predmete, ki se prav lahko spečajo v vsakem okraju. — Ponudbe s pismeno znamko za 5 kr. za odgovor pod „1050“ na J. Aubrecht-a v Pragi, Prikopy 2. (107—4)

Graščinsko oskrbnišstvo Josipa Deklevo v Malem Otoku (pošta Postojina) ima na prodaj

2 milijona

triletnih, močnih in odporljivih smrekovih rastlin, katerim ne škoduje ni mraz ni bora. Tisoč komadov z zavojem stane 2 gld. od postaje Postojnske. (115—2)

J. KUNČIČ
priporočila slavnemu p. n. občinstvu svojo
izdelovalnico soda-vode
v Ljubljani
na sv. Petra cesti h. št. 5
(„Pri avstrijskem cesarju“)
z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji
filijali v Lescah
rabi vodo iz tekočega studenca nad (64—4) cesto proti Bledu.
Zunanja naročila izvršujejo se točno.

Na prodaj je jedno tele in 9 lepih molznih krav

(95-3)
Möltalske pasme. — Kdor je zanje kupec, naj se oglasi na Rimske cesti št. 20 v Ljubljani.

Gotov postranski zaslužek

zagotavljam vsakomur, ki se hoče pečati s prodajanjem neke robe, ki se prav lahko spečava. Ponudbe pošt. „Fisch“ na anončno ekspedicijo J. Danneberg, Dunaj, Wollzeile 19. (136-1)

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preskušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamenovane z znanko tega zavoda (438-41)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER)

pripraven v Richtrovi lékárni v Praze, všeobecně známý, bolesti utišující domácí lék k mazání, jest na skladě ve většině lékáren, láhev po 1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování třeba se míti dobře na pozoru a přijmouti jen láhve s ochrannou známkou „kotva“ jakožto pravé. Ústřední zasylatelství: Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

(145-6)

lini ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipeka. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoritete, ker odpravi vsako neprirojeno gluhost, uklanja takoj slab posluš, ušesni tok in vsako ušesno bolezen; dobiva se proti doložitvi gld. 1-70 v vsej Avstro-Ogerski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni gosp. Ant. Köglja in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zannetti-ju v Trstu; Jožefu Cristoforoletti-ju v Gorici; na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Stefanovem trgu št. 8, in pri lekarju Twerdy-ju, Mariahilferstrasse 106. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: c. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (1161-8)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-5)

pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Vsak dan odprava z Dunaja.

Pojasnita zastonj.

Najboljše
voščilo svetá!

Fernolendt
voščilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv.

tovarna utem. l. 1835
na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitrija) se lepo črno
sveti ter vzdržuje usnje trpežno.

Povsod v zalogi. (801-27)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime

Fernolendt.

Kupi se in takoj plača hiša

v vrednosti 1500—2000 gld., katera stoji blizu cerkve in je pripravna za prodajalnico.

Ponudbe vzprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod šifro „Hiša“. (121-4)

Maksimilijan Patat-ovi nasledniki F. Merala & Boneš

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32, ali pa sv. Petra nasip št. 27

priporočata se častitemu p. n. občinstvu za ženske in moške obleke, razparane in cele, iste se lepo očedijo; tudi vzprejemata vsakovrstna pregrinjala, svilnate robe in trakove za pranje in pobarvanje. V barvarijo vzprejemata svilnato, bombažno, kakor tudi mešano blago vseh barv; — obleka se čisti, pere in barva hitro, dobro in točno ter po nizki ceni. (125-1)

Podpisane priporočata velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe, gospodom trgovcem

voščene zvitke in méd

za prodajo v škafih po 15, 20, 40 kg težkih prav po ceni. — Za čebelarje

izvrstni garantirani pitanec

v škafih po 5 kg a kg 50 in 60 kr., škaflija 30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali predplačilu. — Dobiva se méd v satovji in pitanec v škafih po 20 40 kg prav po ceni. Za birmo, Božič, Miklavža itd. prodaja

raznvrstno medenino

na debelo in drobno.

Zaloga in prodaja

brinja in brinjevca

liter 1 gld. 20 kr., medeno žganje liter 1 gld., vse je lastni izdelek.

Kupi tudi vsak čas méd v panjih, sodčkih kakor tudi vosk in suho satovje po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo

Oroslav Dolenc

svečar in lektor, trgovina z medom in voskom (1233-9)

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 10.

„Zastonj“.

Vsak, ki pošlje svojo natančno addresso, dobi proti malemu povračilu in donesku za carinske stroške

1 gld. 90 kr.

30 predmetov

in sicer:

1 regulovano uro z verižico, za katero se jamči, da dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 elegantna kavalirska kravata za gospode; 1 prstan z imitovanim draguljem; 1 igla za pra z imitovanim draguljem; 2 mehancična gumba; 10 komadov finega angleškega papirja; 10 komadov finih angleških zavitkov; 1 etui za smodke in 1 predmet za porabo, ker se nadejam, da si pridobim mnogo naročiteljev s tem, da jim blago takorekoč na pol poklanjam. — Tudi vsakomur takoj vrnem denar, če ne bi ura šla natanko in bode vsak priznal, da je to podaritev.

Jedina zaloga in razpošiljanje proti poštenu povzetju, eventuelno tudi če se denar preje vpošlje pri (116-2)

Wiener Uhren-Export N. Blodek

II/3, Wiesbachgasse Nr. 7.

V svrhu pridelovanja bukovih drv se iščejo

gozdni delavci

(drvarji). Delo se lahko prične takoj in utegne trajati celo leto. — Denar za potovanje in orodje se bode predjemoma dalo na posodo.

Vpraša naj se pri ravnateljstvu gospositije Brostovac, pošta Požega, Slavonija. (135-3)

Na najnovejši in najboljši način
umetne

(694-60)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Predmeti

za

predpustne veselice

kakor:

(139-2)

helikoni, arisoni, harmonike, orglice na okretalo (lajne), švicarska glasbila, ki sama igrajo i. t. d., najceneje pri

Fr. Stampfel-u

v Ljubljani, Kongresni trg, v „Tonhalle“.

Proti kašlju in katarni, zlasti pri mali deci, proti zasliženju, boleznim v vratu, želodcu in mehurju se najbolje priporoča

Koroški
rimski vrelec.

Najfinejša namizna voda.

V zalogi pri M. E. Supan-u v Ljubljani in pri Fr. Dolenc-u v Kranju. (196-49)

Ustanovljeno leta 1863.

Svetovnoznane

(1021-14)

so samoisdeane, nagrajene

ročne harmonike

Ivana N. Trimmel-ja

na Dunaji, VII/3, Kaiserstrasse Nr. 74.

Velika zaloga

vseh glasbil

gostij, ceter, piščal, okarin, ustnih harmonik, piščalnih orglic itd. itd., švicarskih ocelnih orglic,

ki igrajo same od sebe in so nedosežne glede glasu, glasbeni albumi, kukala itd. itd.

Knjiga z uzorci zastonj in franko.

Zadnja cena!

R. MIKLAUC

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5.

Zaloga

(19-5)

vsake baže gyantnega blaga
za moške in ženske

kakor tudi vseh vrst

plah, kovtrov, srajc, jop, nogovic, svilenih in tkaninskih rut
po najnižji ceni.

Zadnja cena!

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborna delo

Dra. Retau-a

Sebeohrana.

Česko izdanje po 80 nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjižarni „Verlags-Magazin E. F. Bleroy v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki knjižarni. (291-47)

Odlikovan na svetovni razstavi (1086) v Čikagi s svetinjo. (15)

UBERALL VORRATHIG 17 MEDAILLEN

LEICHTLÖSLICHER CACAO

Mestna hranilnica Ljubljanske razpisuje s tem

službo praktikanta

z letno plačo v znesku 480 gld.

Prosilci za to službo izkazati se morajo poleg znanja slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, da so dovršili ali celo gimnazijo, oziroma realko, ali pa spodnjo gimnazijo, oziroma spodnjo realko in trgovsko šolo.

Prošnje s spričevali in o dosedanem poslovanju uložiti je v teku štirih tednov pri ravnateljstvu mestne hranilnice Ljubljanske.

V Ljubljani, dne 18. januarja 1894.

Ravnateljstvo mestne hranilnice Ljubljanske.

Prej. **Fran Cuden** Prej.
J. Geba. J. Geba.

ur ar

v Ljubljani, Glavni trg št. 35

(Podružnica v Trbovljah)

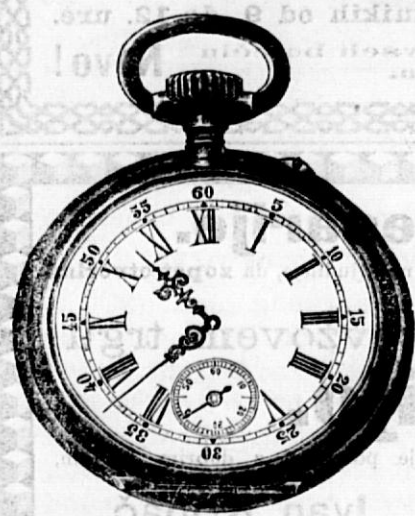
priporoča si občinstvu ter posebno preč. duhovščini svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, verižic, prstanov, uhanov (120-2)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom. — Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

Na Marije Terezije cesti št. 1.

P. n.

Na Marije Terezije cesti št. 1

otvorila se je dne 27. januarja nova prodajalnica pod trdko

Stupica & Mal.

Podpisanca bodeva prodajala vsakovrstno

specerijsko blago, moko iz Knezo-vega skladišča, pristno in svežo, pravo ogersko mast

in pred vsem

železnino

vsake vrste v najboljši kakovosti in po cenah, s katerimi hoče vsaki konkurenci kljubovati.

S pošteno, prijazno in točno postrežbo želiva si pridobiti zadovoljnost svojih kupovalcev in vabiva k mnogobrojnemu obisku svoje trgovine

(122-3)

z odličnim spoštovanjem

Stupica & Mal.

Solidna postrežba, nizke cene.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Farne ulice št. 9

filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru

(poprej Peter Toman)

priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kamnov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo.

Ima tudi bogato zalogo

nagrobni spomenikov

iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih obrisih po jako niski ceni.

Oskrbuje naprave kompletnih družinskih rakev in vsakako popraviljanje. (10-5)

Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.

Marijacejske kapljice za želodec

prirejene v lekarni „k angelju varuhu“

C. BRADY v Kromeržu (Morava)

staroizkušeno in poznato zdravilo, ki oživlja funkcije želodca in ga krepi, če je prebava motena.

Pristno le z zraven natisneno varstveno znamko in podpisom.

Cena steklenici 40 kr., veliki steklenici 70 kr.

Navedeni so tudi sestavni deli.

Marijacejske kapljice za želodec

dobivajo se pristne v Ljubljani: lekarna Piccoli, lekarna Svoboda; v Postojni: lekarna Fr. Baccarelli; v Škofji Loki: lekarna Karol Fabiani; v Radovljici: lekarna Aleksander Roblek; v Rudolfovcu: lekarna Dom. Rizzoli; v Peuerbachu: lekarna V. Payr; v Kamniku: lekarna J. Močnik; v Črnomlju: lekarna Ivan. Blažek. (1168-11)

Kmetska posojilnica na Vrhniki

registrovana zadruga z omejenim poročtvom vabi častite zadržnike k

rednemu občnemu zboru

kateri bode

dne 16. februarja 1894. l. ob 3. uri popoldne

v zadrugi pisarni na Vrhniki.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Poročilo nadzorstva o računskem sklepu.
3. Odobrenje računa in razdelitev dobička.
4. Volitev ravnateljstva in nadzorstva.
5. Predlogi in nasveti društvenikov.

Na Vrhniki, dne 1. februarja 1894.

Ravnateljstvo.

Bilanca

Imetek

za dvanajsto upravno leto.

Dolgovi

	gld.	kr.		gld.	kr.
Gotovina 31. decembra 1893	22137	58	81 zadružnih deležev a 100 gld.	8100	—
Vrednost inventarja	23	—	Hranilne vloge od 1050 vlagateljev	296101	95
Posojila pri 909 strankah	297705	70	Kapitalizovane obresti	9991	17
Zaostale obresti od posojil	2163	39	Za leto 1894 predplačane obresti	1378	61
Naloženo v denarnih zavodih	15500	—	Obresti od zadružnih deležev	364	50
Naloženo v poštni hranilnici	104	16	Rezervni zaklad	19560	96
Nevzdignene obresti	214	63	Čisti dobiček leta 1893	2768	22
Predplačani ekspenzari	209	95			
	338265	41		338265	41

(140)

Na Vrhniki, dne 1. februarja 1894.

Ravnateljstvo.

Prostori gostilne „Pri Virantu“

v Ljubljani

se dajo v najem.

Od 1. maja t. l. naprej se zopet od-
dajo v najem v hiši kranjske hranilnice v
Ljubljani na sv. Jakoba trgu št. 2 pro-
stori gostilnice „Pri Virantu“, namreč 3 go-
stilniške sobe, 9 sob za potnike, hlev,
klet, drvarnica in drugi postranski
prostori, dalje vrt, ki pripada k hiši in
vrtna hišica, za kar se je dosedaj kakor
tudi za porabo inventarskih predmetov plače-
vala stanarina 1450 gld.

Dotične ponudbe naj se najdalje do 7.
t. m. pri administraciji gornje hiše vložijo, kjer
je moč izvedeti tudi pogojev, pod kojimi se
gostilna dá v najem.

(145-1)

V Ljubljani, dne 31. januarja 1894.

Kranjska hranilnica.

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen
se dobiva v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

(947-21)

Dr. Jakob Kavčič

c. kr. državnega pravdnika namestnik

Rosa Kavčič-Persinova

poročena.

(143)

Ljubljana

Sgornji Rožnik

dni 3. februarja 1894.

Št 309.

(126-2)

Gostilna v najem.

Podpisana c. kr. rudniška direkcija v Idriji kot lastnica obrti oddaja v imenu visokega rudarskega erarja za izvrševanje gostilnega in krčmarskega obrta

gostilno „Pri črnem orlu“ štev. 78 stara 79 nova

stoječo v Idriji na c. rkvenem trgu, z zraven spadajočimi prostori, zemljišči in inventarjem, ravno tako tudi

letovišče „Na zemlji“

s 1. julijem 1894 v najem.

Zaradi najemnih pogojev se lahko pozve v pisarni c. kr. rudniške direkcije mej uradnimi urami.

Oseba predstava se žel.

Najemni pogoji se le na posebno željo pisмено dološljejo. Za oskrbovanje obrti je znanje obeh državnih jezikov potrebno.

Taisti, kateri se za ta najem zanimajo, naj svoje pismen, postavno kolekovane in zapečatene ponudbe z napisom „Ponudba za najem gostilne“ do 28. svečana 1894 pri podpisanih uradu vložijo.

C. kr. rudniška direkcija v Idriji

dné 25. prosinca 1894.

Zobozdravnik

August Schweiger

ordinuje

(38-5)

v hotelu „Pri Maliču“

vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Novo! Živec se umori brez vseh bolečin s cocainom. Novo!

Otvoritev mesarije.

Naznanjam spoštovanemu p. n. občinstvu najljubše, da zopet otvorim s dnem 27. januarja 1894

v hiši štev. 12 na Rotovžnem trgu

mesarijo.

Zagotavljam, da bodem vsem najbolje postregel z dobrim blagom, prosim za mnogobrojen poset

Ivan Kopač,

mesarski mojster.

(119-2)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-vajoče sredstvo proti kurjim ošesom, žuljem na pod-platih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pism je na ogled v

glavni razposiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

(40 5) Mellding-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno z-amko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Prijetnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Radolfcevi S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trzinu (na Korškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfenbutergu A. Huth; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Warte; v Radovljici A. Roblek; v Celju J. Kupferschmid.

Mala oznanila.

Pod Trančo št. 2.

Veliko zalogo

klobukov

priloga

J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH

(Viktor Ranth) (27)

Ljubljana, Marjin trg 1
priporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtene blaga in podplek, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljanje, tkanega in nogavičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokavic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, tipk in petljanj, cipkastih zaves in preprog, umetelnih ovčev in njih delov.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (33)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ustanovljeno **J. J. NAGLAS** leta 1847.

tovarna poštva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodarske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga jednostavnega in najfinerega lesenega in oblaženega pohištva, zrcal, stroparskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zaves, odevi, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otrški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blaginice. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

(22)

F. Ferlinc, restavratör.

Josip Reich (23)

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

priporoča čast. občinstvu dobro urejeno

kemično spiralnico

v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjala vsprejmo se za pranje in crēm v pobarvanje. V barvariji vsprejma se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(34)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov,

stavninska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, flak in pokost. (20)

Glavni zastop Barthold-jevega originalnega karbolinca. Maščoba za konjska kopita in usnje.

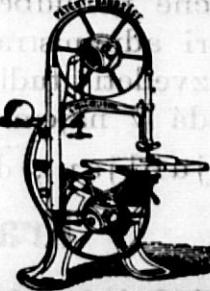
Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih

pečij in glinastih snovij kakor tudi

štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (31)

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovino-livnico.

Izdeluje kot posebno: vse vrste strojev za lesoreznilce in žage. (21)

Prevzame celo napravo in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbinne in vodne kolene.

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniskega piva.

Priznana izvrstna restavracija z veliko dvoranom za koncerte itd. in lepim vrtom. (36)

— Kegljšče je na razpolago. —

Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža Frana Toni

kovaško obrt

katero bodem nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove.

Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem (37)

Ivanka Toni

v Kravji dolini št. 2.